

1. Besluitvorming en taken TNO

Vraag: Hoe is de keuze voor TNO tot stand gekomen?

Antwoord:

- In het akkoord 'Gezond naar het pensioen' is afgesproken dat werkgevers en werknemers een onafhankelijke derde partij inschakelen om de afbakening van de RVU-doelgroep in hun RVU-regeling te valideren.
- Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en sociale partners hebben TNO hiervoor benaderd, omdat TNO veel kennis en ervaring heeft op het gebied van zwaar werk en duurzame inzetbaarheid en vanwege hun wettelijke onderzoeksrol en wetenschappelijke onafhankelijkheid.

Vraag: Welke taken gaat TNO op zich nemen?

Antwoord:

- TNO richt een Expertisecentrum Zwaar Werk op. Dit Expertisecentrum heeft als taak de afbakening van de RVU-doelgroep in RVU-regelingen te valideren. Een tweede taak van het Expertisecentrum is om een kennisprogramma op te zetten en uit te voeren waarmee kennis over zwaar werk, duurzame inzetbaarheid en RVU kan worden ontwikkeld en verspreid.
- Zowel voor de validatietaak als voor het kennisprogramma is een klankbordgroep ingericht met experts uit de wetenschap en praktijk, sociale partners en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Vraag: Wat houdt de validatietaak van het Expertisecentrum Zwaar Werk in?

Antwoord:

- Het doel van de validatietaak is om na te gaan of de afbakening van de RVU-doelgroep in collectieve RVU-afspraken aan een aantal objectieve criteria voldoet.
- Daartoe dienen cao partijen een aanvraag in bij het TNO Expertisecentrum Zwaar Werk, via dit [aanvraagformulier](#) (link volgt).
- De criteria die TNO hanteert voor de validatie zijn vastgelegd in [dit toetsingskader](#).
- Voor vragen over het validatieproces, zie: 2. Validatieproces (link volgt).

Vraag: Wat houdt het kennisprogramma van het Expertisecentrum Zwaar Werk in?

Antwoord:

- Het primaire doel van het kennisprogramma is kennisontwikkeling over zwaar werk en duurzame inzetbaarheid.
- Daarvoor wordt onderzoek gedaan naar kenmerken van RVU-deelnemers en hun werkzaamheden, en het effect van preventieve maatregelen.
- Dit onderzoek biedt ook relevante inzichten voor de jaarlijkse monitoring door kabinet en sociale partners.

2. Validatieproces

Vraag: Hoe gaat het valideren in zijn werk?

Antwoord:

- Aan de hand van [dit toetsingskader](#) van TNO, met objectieve criteria voor de afbakening van functies op belastend werk, gaan cao-partijen aan de slag met identificeren van belastende werkkenmerken binnen hun sector of bedrijf. Daarvoor gebruiken zij een eigen methodiek, of de TNO-methodiek belastende werkkenmerken (link volgt).
- Cao-partijen stellen de afbakening van de RVU-doelgroep vast en dienen deze, voorzien van een inhoudelijke onderbouwing op basis van de toetsingscriteria, via dit aanvraagformulier (link volgt) in bij het Expertisecentrum.
- TNO kijkt of de ingediende informatie en documentatie compleet is, en vraagt zo nodig, om aanvullende informatie.
- Indien de aangeleverde informatie compleet is, analyseert TNO de ingediende documenten en brengt een advies uit over de validiteit van de afbakening aan de aanvragende partij(en). De mogelijke uitkomsten zijn:
 1. De validatie is voltooid en er is voldaan aan alle criteria; in dat geval is de afbakening valide;
 2. De validatie kon niet worden voltooid vanwege ontbrekende informatie; in dat geval vraagt TNO de ontbrekende informatie op
 3. De validatie is uitgevoerd; er is niet voldaan aan alle criteria; in dat geval is de afbakening niet valide en zal dit worden toegelicht.
- Daarnaast bevat het advies van TNO ook (beknopte) aanbevelingen gericht op het bevorderen van duurzame inzetbaarheid en gezond langer doorwerken.
- Cao-partijen zelf blijven verantwoordelijk voor wie er onder hun RVU-regeling valt.

Vraag: Wie bepaalt of iemand voor een RVU-regeling in aanmerking komt?

Antwoord:

- Cao-partijen binnen een sector of bedrijf bepalen wie binnen de RVU-doelgroep valt. Dit valt dus niet onder de verantwoordelijkheid van TNO.
- TNO geeft als derde partij een onafhankelijk advies aan de cao-partijen over de validiteit van de afbakening op basis van het daarvoor opgestelde [toetsingskader](#).

Vraag: Zijn cao-partijen verplicht om een RVU-afbakening in te dienen?

Antwoord:

- Er is afgesproken dat cao-partijen hun RVU-afbakening voorleggen aan de derde partij.
- Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en sociale partners houden bij welke RVU-afspraken aan TNO zijn voorgelegd en welke afspraken TNO heeft beoordeeld.

Vraag: Vanaf wanneer kunnen cao-partijen hun RVU-afbakening bij het Expertisecentrum indienen?

Antwoord:

- Het TNO Expertisecentrum zwaar werk zal zo snel als mogelijk operationeel zijn. TNO, de Stichting van de Arbeid en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid zullen hierover communiceren.
- Vanaf dan kunnen cao-partijen de onderbouwde afbakening van hun RVU-doelgroep bij het Expertisecentrum indienen ter validatie.

Vraag: Geldt het indienen van RVU-afbakeningen alleen voor cao-afspraken of ook voor RVU- afspraken buiten cao-verband?

Antwoord:

- Indiening van de RVU-afbakening geldt alleen wanneer er sprake is van een collectieve RVU-regeling.
- Wel kunnen partijen ook buiten collectieve RVU-regelingen gebruik maken van het door TNO opgestelde kader met objectieve criteria of van de TNO-methodiek belastende werkkenmerken om belastend werk te identificeren. Dit kan ook voor die partijen bijdragen aan het gericht inzetten van de RVU.

Vraag: in welke volgorde worden aanvragen voor validatie behandeld?

Antwoord:

- Cao-partijen krijgen voorrang boven niet-cao-partijen. Bovendien hebben cao's waaronder meer werknemers vallen, voorrang boven cao's waaronder minder werknemers vallen.

Vraag: Kan ik als individuele werknemer bij TNO terecht voor vragen over RVU?

Antwoord:

- TNO geeft als derde partij advies over de validatie van RVU-afbakeningen die cao-partijen bepalen.
- Werknemers met vragen over RVU kunnen terecht bij de cao-partijen binnen hun sector of bedrijf.
- Dit geldt ook voor individuele werkgevers binnen een sectorale cao.

Vraag: Hoe ziet een advies er uit, en wat maakt wel en niet onderdeel uit van het advies?

Antwoord:

- TNO brengt advies uit over de validiteit van de afbakening aan de aanvragende partij(en). De mogelijke uitkomsten zijn:
 1. De validatie is voltooid en er is voldaan aan alle criteria; in dat geval is de afbakening valide;
 2. De validatie kon niet worden voltooid vanwege ontbrekende informatie; in dat geval vraagt TNO de ontbrekende informatie op
 3. De validatie is uitgevoerd; er is niet voldaan aan alle criteria; in dat geval is de afbakening niet valide en zal dit worden toegelicht.
- Daarnaast bevat het advies van TNO ook (beknopte) aanbevelingen gericht op het bevorderen van duurzame inzetbaarheid en gezond langer doorwerken.
- Cao-partijen zelf blijven verantwoordelijk voor wie er onder hun RVU-regeling valt.

3. Het toetsingskader

3.1 Het toetsingskader

Vraag: het toetsingskader is nu beschreven op bedrijfsniveau. Hoe moeten we op sector niveau omgaan met verschillen tussen functies op bedrijfsniveau?

Antwoord:

- De aanvraag is op het niveau van een functie. Als dezelfde functies in verschillende bedrijven van elkaar verschillen in belasting, bijvoorbeeld omdat mitigerende maatregelen niet overal zijn genomen of omdat omstandigheden verschillen, kunnen we ons voorstellen dat in de selectie alleen de zwaarste variant van de functies voorkomt.

Vraag: In hoeverre eist het toetsingskader dat blootstellingsparameters kwantitatief worden bepaald?

Antwoord:

- Een kwantitatieve bepaling is niet voor alle blootstellingsparameters mogelijk of nodig. Daar waar dat niet mogelijk is, wordt gebruik gemaakt van een expert inschatting.

3.2 De aan te leveren documentatie

Vraag: Hoe oud mag bestaande documentatie ten behoeve van de afbakening zijn?

Antwoord:

- De documentatie mag ouder zijn, mits de functie sinds het opstellen van het document (aantoonbaar) niet gewijzigd is op de punten die door het document worden onderbouwd.

Vraag: welke documenten moeten we allemaal aanleveren?

Antwoord:

- In het aanvraagformulier (link volgt) geven we voorbeelden van documenten die kunnen worden aangeleverd ter onderbouwing van de verschillende toetsingscriteria. Denk daarbij aan de volgende documenten: een RI&E, een functiebeschrijving, een Arbo-catalogus, een PAGO/PMO, e.d.

Vraag: Kunnen we voor het deskundigen oordeel ook gebruik maken van eerder opgestelde documenten zoals een PMO/PAGO of een RI&E?

Antwoord:

- Ja, de informatie uit deze onderzoeken kan zeker gebruikt worden. De aanvrager wordt wel gevraagd om een aanvraagformulier in te vullen, zodat alle benodigde informatie is aangeleverd.

3.3 De vereiste expertise

Vraag: Waarom is het inzetten van specifieke expertise een eis?

Antwoord:

- Het beoordelen van de werkbelasting die een functie met zich meebrengt is complex, en de kennis over werkgerelateerde gezondheidsrisico's ontwikkelt snel. Om een zorgvuldige beoordeling te waarborgen, is vereist dat de afbakening gedaan wordt door experts die van deze ontwikkelingen op de hoogte zijn.

Vraag: Moeten alle expertises die genoemd worden in het toetsingskader worden betrokken bij de afbakening van belastend werk?

Antwoord:

- Nee, het gaat om experts op de terreinen van het type belasting dat aanleiding is om de functie in aanmerking te laten komen voor de RVU-regeling. Experts op terreinen die hiervoor niet relevant zijn, hoeven niet betrokken te worden.

Vraag: Moeten de experts een opleiding of certificaten hebben of is ervaringskennis voldoende?

Antwoord:

- Experts moeten aantoonbaar expertise hebben op de terreinen waarop ze de functie beoordelen.

Vraag: Kunnen we TNO vragen om de afbakening voor ons te doen?

Antwoord:

- Nee, afgesproken is dat TNO niet zelf functies analyseert ten behoeve van afbakeningen binnen sectoren. Wel kan de TNO-methodiek belastende werkkenmerken (link volgt) door sectoren worden gebruikt om werkkenmerken te identificeren die een sterk verhoogd gezondheidsrisico met zich meebrengen.

3.4 Gebruikte methodieken voor de afbakening

Vraag: kunnen sectoren gebruik maken van hun eigen methodiek?

Antwoord:

- Ja dat kan. TNO zal bij gebruik van een eigen methodiek, eerst die methodiek beoordelen voordat ze de uitkomsten (afbakening van RVU-doelgroep op belastende functies binnen een sector) valideert. Een lijst van reeds beoordeelde methodieken zal te vinden zijn op de website.

Vraag: Mag je voor de beoordeling van zware functies ook andere parameters gebruiken dan blootstelling aan belastende werkkenmerken, bijvoorbeeld een indicator van de kans op arbeidsongeschiktheid?

Antwoord:

- Nee, de afspraak in het akkoord 'Gezond naar het Pensioen' is om af te bakenen op belastende werkzaamheden, dus daar moet op beoordeeld worden. Een van de criteria in het Toetsingskader is daarom dat gekeken is naar de blootstelling aan belastende werkkenmerken.

In hoeverre eist het toetsingskader dat als blootstellingsparameters wél vereist zijn, deze kwantitatief worden bepaald?

Antwoord:

- Voor het beoordelen van de belasting moet gebruik gemaakt worden van de normen of richtlijnen, met daarin opgenomen grenswaarden, voor zover die er zijn. Dat betekent dat de meeste werkkenmerken m.b.t. werktijden, omgevingsbelasting en fysieke belasting wel kwantitatief beoordeeld moeten worden, en psychosociale en cognitieve belasting niet. Een kwalitatieve beoordeling van psychosociale en cognitieve belasting vindt plaats op basis van een inschatting door een expert van de frequentie waarmee werknemers worden blootgesteld aan duidelijk omschreven belastende situaties, daarbij rekening houdend met specifieke functiekenmerken die de kans op gezondheidsschade op langere termijn vergroten.

3.5 Gezondheidsrisico

Vraag: Wat wordt verstaan onder sterk verhoogd gezondheidsrisico? (hoe diepgaand is de benodigde analyse?)

Antwoord:

- Er is sprake van een sterk verhoogd gezondheidsrisico als het risico op gezondheidsklachten substantieel hoger is dan het 'basis' risico dat er is in de (werkende) bevolking. Het is van belang dat er gebruik wordt gemaakt van gangbare, geaccepteerde normen, grenswaarden of methodieken voor het vaststellen van belastende werkkenmerken met een sterk verhoogd gezondheidsrisico in de verschillende domeinen (werktijden, PSA, cognitieve belasting, fysieke belasting en omgevingsbelasting), voor zover deze er zijn.

Vraag: Kunnen ook beeldschermgebonden functies voor de RVU-regeling in aanmerking komen?

Antwoord:

- Om na te gaan welke functies wel en niet in aanmerking komen kan het toetsingskader geraadpleegd worden. Er zal moeten vastgesteld of er sprake is van een sterk verhoogd gezondheidsrisico via een eigen methodiek of de TNO-methodiek belastende werkkenmerken, waarna cao-partijen bepalen of de functie in aanmerking komt voor de RVU-regeling. Dit geldt ook voor beeldschermgebonden functies.
- Bij een goede werkplekinrichting en organisatie van het werk zal het werken met beeldschermen op zichzelf doorgaans niet als belastend worden bestempeld. Of de functie dan toch aspecten heeft die het werk belastend maken, is niet op voorhand te zeggen.

3.6 Vermijdbaarheid van het gezondheidsrisico

Vraag: wat wordt bedoeld met een vermijdbaar risico?

Antwoord:

- Een vermijdbaar risico is een risico dat niet inherent is aan de functie maar het gevolg van de organisatie van het werk of de werkplekinrichting, en daardoor kan worden weggenomen. Denk ook aan risico's die ontstaan door de stijl van leidinggeven, de bedrijfscultuur of tijdelijke krapte op de arbeidsmarkt. Ook als risico's weggenomen kunnen worden met beschikbare maatregelen zijn ze vermijdbaar. Wanneer bijvoorbeeld een tillift beschikbaar is, maar niet wordt ingezet bij het verplaatsen van een cliënt, is er een vermijdbaar risico op fysieke overbelasting.
- Net als in de Arbowet hanteren we daarbij het [redelijkerwijs principe](#), waarbij ook rekening wordt gehouden met afspraken die op sectorniveau door sociale partners zijn gemaakt.

Vraag: Hoe gaat TNO ermee om als beschikbare maatregelen om risico's omlaag te brengen, die volgen uit de stand der techniek, niet worden toegepast in een bedrijf?

Antwoord:

- TNO vraagt de aanvragende partijen om te motiveren waarom maatregelen, die volgens de stand der techniek beschikbaar zijn, niet genomen worden.
- Hier wordt het [redelijkerwijs principe](#) gehanteerd, wat betekent dat er rekening wordt gehouden met legitieme redenen om maatregelen niet in te zetten. Voorbeelden van 'legitieme' redenen zijn:
 - cliënten die het gebruik van bepaalde hulpmiddelen in de zorg weigeren of er fysiek niet mee om kunnen omgaan;
 - onvoldoende fysieke ruimte om een hulpmiddel veilig te gebruiken, bijvoorbeeld in een kleine badkamer of smalle gang.

In die gevallen moet gezocht worden naar een passende oplossing die het risico zo veel mogelijk beperkt.

Vraag: de mitigerende maatregelen kunnen per bedrijf verschillen, hoe wordt hiermee omgegaan?

Antwoord:

- De aanvraag is op het niveau van een functie. Als dezelfde functies in verschillende bedrijven van elkaar verschillen in belasting, bijvoorbeeld omdat mitigerende maatregelen niet overal zijn genomen of omdat omstandigheden verschillen, kunnen we ons voorstellen dat in de selectie alleen de zwaarste variant van de functies voorkomt.

Vraag: waar kunnen sectoren maatregelen vinden om risico's te vermijden?

Antwoord:

In de meeste sectoren is een Arbo-catalogus beschikbaar waarin maatregelen voor risicoreductie beschreven zijn. Ook hebben arboprofessionals inzicht in beschikbare maatregelen, ook als er in een sector geen Arbo-catalogus beschikbaar is.